

Protoblastenia cyclospora

Röd guldskevlar

NE NA LC DD NT **VU** EN CR RE

Sårbar (VU)
D1

Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Lecanorales*, **Familj:** *Psoraceae*, **Släkte:** *Protoblastenia* (guldskevlar), **Art:** *Protoblastenia cyclospora* - röd guldskevlar (Hepp ex Körb.) Poelt **Synonymer:** *Protoblastenia globulificans* (Nyl.) Zahlbr., *Lecidea cyclospora* (Körb.) Müll.Arg., *Biatora cyclospora* Hepp ex Körb.

Kännetecken

Röd guldskevlar har en upp till några cm stor, vitaktig bål, som är insänkt i substratet. Apothecier är orangeröda till roströda (K+ vinröda), 1–2 mm breda, upphöjda och med en lågt välvd till plan yta. Sporererna är små och nästan klotformade (6–9 µm i diameter). Brun guldskevlar *Protoblastenia calva* är snarlik, men har orangefärgade, tydligt välvda till halvklotformiga apothecier, samt mer avlånga sporer (8–16 µm långa).

Utbredning och status

Arten har endast tre aktuella lokaler, samtliga på Gotland (Hellvi, Stora och Lilla Karlsö), och förekommer bara sparsamt på lokalerna. Den är uppgiven från ytterligare två lokaler på Gotland (Gammelgarn från 1970-talet och Torsburgen från 1800-talet), men är inte återfunnen på dessa. Eftersökt på många ställen och trots detta har mycket få lokaler hittats. Arten är för övrigt känd endast från Österrike, Storbritannien och östra Asien.

Ekologi

Röd guldskevlar växer på kalksten på alvarliknande mark på ljusexponerade, något vittrade, sluttande ytor eller lodytor till låga avsatser. Vid Hellvi växer den vid basen av en rauk. Följearter är bl.a. kalkstenslav *Aspicilia calcarea*, mosskantlav *Lecanora epibryon* och *Toninia lobulata*.

Hot

Det största hotet mot arten är de små populationerna vilket gör att det finns en risk för att röd guldskevlar skall försvinna p.g.a. slumpfaktorer. Igenväxning bedöms inte vara ett hot på de lokaler där arten har aktuella förekomster, som alla är skyddade i form av naturreservat (Lilla Karlsö, Stora Karlsö och Hellvi).

Åtgärder

Populationerna av röd guldskevlar bör övervakas.

Litteratur

Magnusson, A. H. 1945: New or otherwise interesting swedish lichens 12. *Bot. Not.* 98: 304–314.
Poelt, J. 1975. Mitteleuropäische Flechten 10. *Mitt. Bot. Staatssamml. München* 12: 1–32.

Författare

Lars Fröberg 1999. © ArtDatabanken, SLU 2005.